

Verslag archivaris over werkzaamheden 2021

Agendapunt:

Bijlage:

Betreft: Verslag over toezichthoudende taken, informatiebeheer HFA en beheer rijksarchiefbewaarplaats

Auteur: Margreet Bos

Ter: Kennisname

d.d.: 15-06-2022

Woord vooraf

Het verslag over 2021 betreft een overgangsjaarverslag, als gevolg van het vertrek eind 2021 van de toenmalige archivaris bij Het Flevolands Archief (HFA) en de komst van de nieuwe archivaris per 1 februari jl. Met dit verslag wordt u op hoofdlijnen geïnformeerd over de werkzaamheden die in 2021 zijn uitgevoerd voor de deelnemers in de GR HFA. Het betreft in de eerste plaats een korte terugblik op de uitvoering van het toezicht op het informatiebeheer bij de aangesloten deelnemers. Daarnaast wordt ingegaan op het informatiebeheer bij HFA en wordt tevens verslag uitgebracht over het beheer van de (rijk)sarchiefbewaarplaats.

Toezicht en advies voor de andere aangesloten partners

In de jaarverslagen aan de deelnemers worden de provincie, gemeenten en het waterschap geïnformeerd over het beheer van hun archiefbewaarplaats, alsmede over het toezicht op de nog niet-overgebrachte archiefbescheiden van de desbetreffende deelnemers. In verband met de overgangperiode ten gevolge van de wisseling van de archivarisfunctie bij HFA zullen de toezichtverslagen over 2021 vooral ingaan op de eerder geconstateerde aanbevelingen en actiepunten voor 2021 van de deelnemers en de voortgang daarop. In afstemming met de interbestuurlijk (provinciaal) toezichthouder zijn er maatwerkafspraken omtrent de in te sturen toezichtsinformatie gemaakt en worden er verificatiegesprekken ingepland. De genoemde actiepunten hebben veelal betrekking op het optimaliseren van het digitale informatiebeheer (en de bijbehorende processen), waaronder bewaarstrategie toegankelijkheid en digitale duurzaamheid, voorzetting van de implementatie metadatering, migratie naar andere applicatiesystemen, opstellen van vervangingshandboeken voor archiefbescheiden. Ook is er aandacht voor het in kaart brengen van archiefbeheer bij de Verbonden partijen van de deelnemers. Dit zal in 2022 verder zijn beslag moeten krijgen.

Het instellen van een strategisch informatie overleg - voor zover nog niet aanwezig - wordt verder aangemoedigd. HFA zal, gezien dit onderwerp en de relatie hiervan met het opstellen van een handreiking voor een hotspotmonitor, in 2022 actief gaan optrekken met de deelnemers en vanuit HFA expertise hierop inbrengen.

Er is geconstateerd dat enkele zorgdragers een achterstand in de bewerking en formele overbrenging van archieven hebben. In dit verband vormden de archieven met bouwvergunningen een prioriteit voor 2021. Gesprekken over voorgenomen overbrengingen zijn in gang gezet. Zeewolde heeft haar bouwvergunningen (OL ZIJP) van 1954-1983 fysiek overgebracht. HFA zal de voortgang bij andere deelnemers in 2022 verder monitoren (en waar nodig een audit afnemen) op het vervangingsproces van de bouwvergunningen bij Urk en Dronten, aangezien deze deelnemers voornemens zijn om de bouwvergunningen digitaal over te brengen.

De coronacrisis is ook in 2021 nog steeds van invloed geweest op de diverse werkzaamheden met betrekking tot het informatiebeheer. Periodieke overleggen met de deelnemers over het informatiebeheer zijn nog grotendeels digitaal gehouden. De archiefruimte bij gemeente Urk voldeed niet voldoende aan de wettelijke eisen om het analoge archief daar goed te kunnen beheren, in 2021 is deze ruimte leeggemaakt en zijn de archieven extern ondergebracht in een goed geconditioneerde ruimte. Gemeente Dronten heeft bij

Gedeputeerde Staten ontheffing aangevraagd voor de archiefruimte. De archiefruimte van de gemeente Lelystad is ook geïnspecteerd, de ruimte voldoet aan de wettelijke vereisten en is goedgekeurd. Overige inspecties van fysieke archiefruimtes zijn uitgesteld en worden opgepakt zodra dat weer mogelijk is op locatie.

Geconstateerd is dat de beschikbare mensen en middelen hard nodig zijn om het informatiebeheer in de basis op peil te houden en het blijkt lastig om goede invulling op de formatie te krijgen bij de diverse deelnemers. Hier ligt wel een aandachtspunt voor het nieuwe jaar.

Wat betreft ontwikkelingen op de aansluiting op het e-Depot in 2021 heeft HFA in samenwerking met de deelnemers verdere stappen gezet om de permanent of langdurig te bewaren informatie te gaan borgen. Daarvoor is de visie digitale duurzaamheid vastgesteld (juni) en aansluitend daarop is de businesscase e-Depot opgesteld en in december bestuurlijk vastgesteld. De roadmap e-Depot met de daaraan gekoppelde activiteiten en benodigde formatie-uitbreiding bij HFA zal in 2022 verder inzichtelijk gemaakt worden.

Informatiebeheer bij Het Flevolands Archief

Zoals in de GR is bepaald, is de archivaris belast met het toezicht op het beheer van niet-overbracht archief. In 2021 zijn er verdere stappen gezet door Het Flevolands Archief in het optimaliseren van het digitale informatiebeheer en de ontwikkeling van een digitale samenwerk omgeving. In 2021 is begonnen met de inrichting en implementatie van SharePoint. De visie, principes, kaders en randvoorwaarden voor overzichtelijke en duurzaam toegankelijke informatie voor onze organisatie worden vastgelegd, in 2021 is hiervoor een informatiebeheerplan opgesteld. In 2022 zal dit een vervolg krijgen met aandacht zijn voor een informatiebeleidsplan en een kwaliteitssysteem.

Beheer van de (rijks)archiefbewaarpplaats

Het Flevolands Archief voert voor de aangesloten partners de beheerstaken uit van de archieven die berusten in de archiefbewaarpplaats. Voor het Rijk zijn in dit kader het afgelopen jaar zowel analoge als digitale taken volbracht.

Voor de Rijkscollectie is het ornithologisch archief van Jan Bos ontvangen over de periode 1957-2011. Voorbereidingen op aanvullingen en nieuw over te brengen rijksarchieven in de provincie van het ministerie van LNV zijn gedaan, definitieve overbrenging volgt na controle materiële staat en fysieke opname in depot in 2022.

De digitalisering van rijkscollecties (DTR) is in 2021 voortgezet, per tranche wordt 50 strekkende meter archief opgehaald om gedigitaliseerd te worden; de 6e tranche is inmiddels gereed. Het betreft het archief van de Dienst der Zuiderzeewerken. De 7e tranche zou eind december 2021 opgehaald worden, maar wegens de coronamaatregelen is dat verplaatst naar 2022. Dit betrof collecties van de Dienst der Droogmaking Schouwen-Duiveland, Directie Zuiderzeewerken van de Rijkswaterstaat, Dienst der Zuiderzeewerken, Staatscommissie inzake hoge waterstanden in verband met de afsluiting Zuiderzee en een deel van de Directie van het Openbaar Lichaam De Wieringermeer (IJsselmeerpolders).

Vanwege de coronamaatregelen en periode van lockdown zijn er in 2021 ook minder vrijwilligers aanwezig geweest op kantoor. Drie vrijwilligers zijn bezig geweest met het ompakken van archieven, waaronder collectie 714 Directie van het Openbaar Lichaam De Wieringermeer voor de 8^e tranche.

Voor de reeds gedigitaliseerde fotocollectie van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders is er verder gegaan met het project [Vele Handen](#), in 2021 zijn hier –met inzet van vrijwilligers die hier vanuit huis aan werken – weer nadere beschrijvingen aan de foto's toegevoegd.

De scans van de Urker Courant 1912 t/m 1936 zijn beschreven en worden via de website van HFA beschikbaar gemaakt. HFA heeft voor het Kadaster de Toponiemenkaarten van Flevoland gecontroleerd en verbeteringen/aanvullingen naar hen teruggestuurd. Het toevoegen van gegevens in collectie Openbaar Lichaam Zuidelijke IJsselmeerpolders, toekomstige gebied gemeente Lelystad, (bouwvergunningen) is afgerond. Er is gestaag verder gegaan met het aanvullend beschrijven van technische tekeningenarchief van de provincie.

Er zijn diverse nadere toegangen van de Burgerlijke stand van Urk en Noordoostpolder en Openbaar Lichaam Zuidelijke IJsselmeerpolders openbaar geworden. Dit betreft zowel geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten.

Gemeente Zeewolde heeft haar bouwvergunningen (OL ZIJP) van 1954-1983 overgebracht, hierop zal het blok vanaf 1984-2010 gaan volgen. Het archief van de gemeente Urk over de periode 1996-2018 is vervroegd overgebracht naar HFA, de formele ondertekening heeft nog niet plaatsgevonden in afwachting van de voorgestelde openbaarheidsbeperkingen en afronding van de materiele verzorging van het archief. Dit zal in 2022 afgerond worden.

Het klimaat in de archiefbewaarplaats bij HFA wordt gemonitord via dataloggers. In 2021 zijn de nodige aanpassingen aan de klimaatkasten gedaan. Zowel de temperatuur als de relatieve luchtvochtigheid zijn daarmee stabiel en bevinden zich binnen de voorgeschreven waarden. Om het bronmateriaal van audiovisuele collecties duurzaam te kunnen bewaren zijn voorbereidingen getroffen voor de inrichting van een speciale depotruimte voor audiovisueel materiaal. Afspraken over een programma van eisen voor de klimaatinstallatie worden met de provincie gemaakt.

Tot slot

Kennisuitwisseling en afstemming op het gebied van informatie- en archiefbeheer met de deelnemers uit de GR inclusief de verbonden partijen en overige betrokkenen in de regio, maar ook daarbuiten, zal voor Het Flevolands Archief uitgangspunt blijven voor 2022. Vol enthousiasme willen wij in gezamenlijkheid hier verdere stappen in zetten op weg naar een duurzaam toegankelijke archiefcollectie voor Flevoland.